

Kontakta Vårdhygien dagtid eller infektionsläkare jourtid vid frågor.

Alla patienter har, enligt hälso- och sjukvårdslagen, rätt till samma medicinska omhändertagande, bemötande och omvårdnad. Medicinsk utredning och behandling får inte förhindras eller fördröjas på grund av misstänkt eller konstaterad bakterie med ESBL.

Vårdplacering

- Patienten med diarré ska isoleringsvårdas.
- Patienten med läckage från riskfaktorer och/eller nedsatt förmåga att sköta sin personliga hygien ska vårdas på enkelrum med egen toalett. Vistelse utanför rummet kan övervägas om riskfaktorer åtgärdas och patienten kan tillämpa god handhygien.
- Övriga patienter kan samvårdas.

Riskfaktorer för smittspridning

- diarré
- urin- och faecesinkontinens
- stomier, dränage och PD-kateter
- KAD eller RIK
- kroniska sår
- nedsatt kognitiv förmåga

Vårdhygieniska rutiner

Tillämpa [Grundläggande vårdhygieniska rutiner – slutenvård](#). Dessutom gäller nedanstående rutiner för patienter som isolerings-/enkelrumsvårdas.

Patient

- Patienten bör alltid tillämpa god handhygien, eventuellt med personalens hjälp.
- Byt patientkläder och renbädda sängen en gång per dygn samt vid behov.

Besökare

- Besökare bör utföra handdesinfektion före och efter besöket.
- Vid isoleringsvård hänvisas besökare till patientens vådrum. De bör inte vistas i allmänna patientutrymmen.

Måltider

- Vid isoleringsvård intas måltider på rummet.
- Vid enkelrumsvård kan patienten efter bedömning inta sina måltider i gemensam matsal.

Städning vid isolerings- eller enkelrumsvård

Daglig städning

- Desinfektera ytor med desinfektionsmedel.
- Då gemensam dusch används städas den med desinfektionsmedel.

Slutlig smittstädning

- Kassera engångsmaterial som förvarats i patientens rum och hygienutrymme. Gäller ej skyddsutrustning i förpackningar som handskar och förkläden.
- Behållare för tvål, handdesinfektion och torkpapper torkas av med desinfektionsmedel.
- Skicka oanvänd tvätt som förvarats i patientens rum och hygienutrymme till Skånetvätt.
- Desinfektera ytor med desinfektionsmedel.
- Städa golv i vårdrum, sluss/förrum och hygienutrymme, inklusive dusch, med desinfektionsmedel, se [Infektionsmanual – snabbguide för slutenvård](#).

Undersökning eller behandling vid mottagning/enhet på sjukhus

För patienter som samvårdas krävs inga särskilda förberedande åtgärder.

För patienter som isolerings- eller enkelrumsvårdas gäller nedanstående

- Underrätta mottagande enhet om ESBL-bärarskapet i förväg.
- Byt till rena patientkläder.
- Täck sår och töm urin-, stomi- och dränagepåse.
- Renbädda sängen.
- Låt patienten desinfektera händerna.

Utskrivning till annan vårdenhet

Då patient med ESBL överförs till annan klinik/sjukhus/vårdinrättning ska denna i förväg underrättas om ESBL-bärarskapet. Vid utskrivning till kommunal vård och omsorg ska omvårdnadsansvarig sjuksköterska delges information om bärarskapet.

Diagnoskoder

Diagnoskoder: aktuell infektionskod, bärarskap Z22.3W, E.coli B96.2, Klebsiella pneumoniae B96.1, Proteus mirabilis B96.4 samt betalaktamaser med utvidgat spektrum U82.2

Åtgärds-koder: MRB-provtagning AV028, isoleringsvård DV091) ev. vårdats utomlands UV500

Information om ESBL-bildande bakterier

ESBL, extended spectrum betalaktamas, är ett enzym som medför resistens mot betalaktamantibiotika som penicilliner (ex. piperacillin/tazobactam), cefalosporiner (ex. cefotaxim). Enzymet förekommer hos enterobacteriaceae, vanligtvis E.coli, Klebsiella pneumoniae och Proteus mirabilis. De vanligaste infektionerna är urinvägsinfektioner och sepsis. Bärarskap utan symtom förekommer i tarmen.

Kolonisation av sår och katetrar förekommer. Bärarskapets varaktighet går för närvarande inte att fastställa.

Smittan är fekal-oral via livsmedel och vatten samt via händer vid bristande handhygien efter toalettbesök. I vården kan smittspridning ske med kontaktsmitta via händer och föremål som kontaminerats. ESBL-bildande bakterier är anmälningspliktiga från laboratoriet. Det finns patientinformation och läkarinformation från [Smittskydd Skåne](#).